

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe un 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mica
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei.
a doua și a treia oră 4 Lei.

Grabă cu zăbavă

— Inaintăm în unele privințe. In altele stăm pe loc, sau dăm îndărăpt. —
de GAVRIL TODICA.

Toți cetitorii de ziare vor fi știind că mai zilele trecute un Zepelin, adevărat un balon, care se poate cârmui după plac, a înconjurat Pământul în trei săptămâni.

Până acum se știa că, alergând cu trenurile accelerate și cu vapoarele cele mai iuți, abia poți ocoli pământul în trei luni de zile. Călătorind cu trenul sau cu vapoarele, te mai oprești ici-colo. Nu ai legătură numai decât dela tren la vapor și dela vapor la tren. Calea ferată mai ocolește ba un deal, ba un șir de munți, ba alte piedeci. Nici chiar calea vapoarelor nu e tocmai dreaptăca linia.

Sborul prin văzduh, cu balonul, e însă mai liber. Și dacă motoarele sunt bune și bine îngrijite, ele își fac slujba fără greș și fără opriri.

Inzadar stă scris pe locomotivele noastre dela căile ferate, că pot alerga cu 120 km. pe oră: e rar când ele fug mai repede de 80 km. fiindcă s'ar surpa șinele sub ele. De aceea unele automobile sprintene întrec trenurile accelerate, dacă nimeresc drumuri netede. Nu de mult un automobil puternic, condus de un inginer englez, a alergat cu iuțeală de 371 km. pe oră, de trei ori mai repede decum sunt timbrate (cum stă scris) pe locomotivele noastre de trenuri accelerate.

Prin aer nu există terasamente (umpluturi) de cale ferată, nici traverse, nici șine surpătoare. Linia totdeauna e liberă, numai balonul să fie puternic, ca să poată înfrunța vânturile potrivnice. Dacă-i slab și se prăbușește, căderea e mai amețitoare decât „deraierea” trenului.

Se vede că balonul neamțului a fost destul de puternic, de a înconjurat pământul în trei săptămâni. Va veni timpul, când se vor iscodi baloane și mai tari, încât vor putea înconjura pământul în trei zile, ori chiar într'o zi.

Peste tot, o seamă de oameni învățați, de ingineri, se opintesc să ne dea mijloace din ce în ce mai bune, ca să călătorim repede și plăcut, în toate părțile pământului. Pe vremuri erau numai cară cu boi, căruțe cu cai și corăbii. Apoi s'au scornit trenurile și bir-

jele (facărele) domnești pe uscat și vapoarele mari pe apă. Apoi s'au introdus trenurile accelerate cu vagoane lungi și grele, în cari poți mânca la masă, poți dormi în pat și în cari nu simțеști sguduituri, ci numai un fel de legănare plăcută. Pe urmă ne-am pomenit cu automobile pe toate drumurile și cu mașini de sburat prin văzduh: aeroplane și baloane. Din ce în ce putem alerga mai repede...

Dacă ne-am întreba însă, că oare de ce să tot alergăm și unde să alergăm? — cu răspunsul ne vom poticni.

Dacă ne-am întreba, mai departe, că nu am fi oare mai fericiți, dacă am mai sta și locului? — cu răspunsul iarăș ne-am poticni; uni vor zice da, alții vor zice nu.

Dacă ne-am întreba în sfârșit, că oare cu atâtea născociri vom fi oare mai fericiți decât strămoșii noștri, cari umblau pe jos, în cară cu boi, sau cel mult călare — răspunsul îl vom da așa:

Am putea fi mai fericiți, dacă am progresa, am înainta și sufletește. Cu alte cuvinte, dacă ne-am desăvârși sufletul prin credință și fapte bune, pe măsura cum oamenii de știință perfecționează mașinile: atunci neamul omenesc ar fi din ce în ce mai fericit.

Dar cât timp unii se plimbă numai din imbuire cu acceleratele și cu automobilele, neștiind cum să-și omoare vremea, iar alții sgriburesc de frig și nu răsbat nici la o coajă de mălaiu; cât timp toate mașinile se întrebuințează mai întâiu, pentruca popoarele să poată sări în pripă unele asupra altora; cât timp nu încăpem unii de alții în lumea largă a lui Dumnezeu — nu putem zice că ne facem mai fericiți cu născocirile minunate de azi.

Cu desăvârșirea sufletească am rămas tare îndărăpt. In creșterea tinerimii avem în vedere numai *materia*, nu sufletul. Ne silim ca elevii și studenții să se îndoape cu tot felul de științe: 4—5 limbi, mineralogie, botanică, zoologic, geografie, geologie, fizică, chimie, biologie, igienă, și alte minuni. Tot *știința materiei*, sucită și pe față și pe dos. Știința lui Dumnezeu și a sufletului e

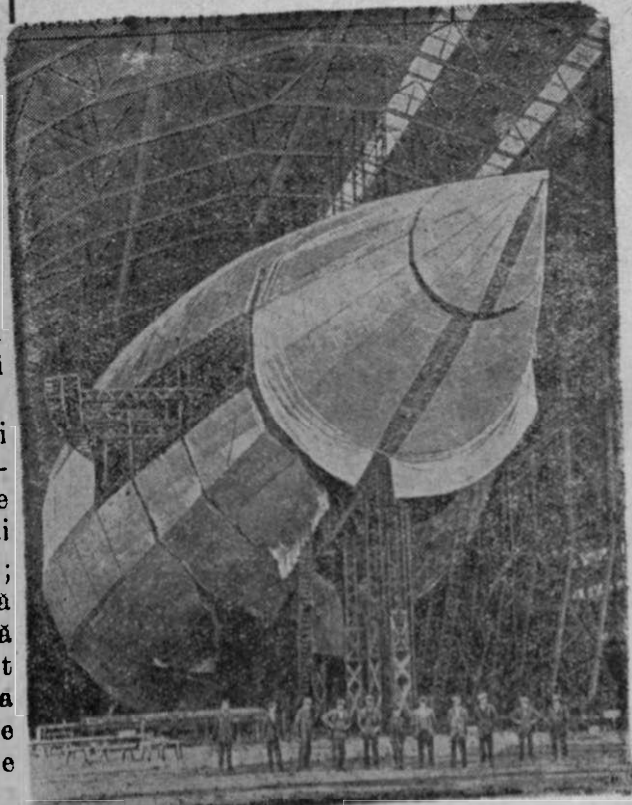
cam scoasă din școale, e cam lăsată în grija sfinților. Oamenilor le trebuie materie: bani, averi, comori, scumpeturi, mișcare, sporturi, petreceri, distracții, plăceri.. Scapă din vedere cuvintele Mântuitorului: „Marto, Marto, te îngrijești și spre multe te silești, dar un lucru trebuiește”.

Asupra creșterii scrintite de azi voiu reveni.

Alegerea de deputat din Dâmbovița.

La alegerea de deputat din Dâmbovița au fost înscrși la vot 62,929 alegători. Au votat 50,840, s'au anulat 2041 voturi, iară 295 au rămas nule. Național țărăniștii au întrunit 37,660 voturi, un independent (I. Anastasescu) 7953, iar lupiștii 2891. A fost declarat ales dl. Petrovici, fostul ministru de instrucție sub averescani care nu de mult a pășit în partidul național-țărănișt.

Trenul de mâne

Am auzit cu Toțit de isprava cea nevisată a balonului „Zeppelin”, care a înconjurat de curând pământul, în sbor, făcând o cale de peste 35 mii kilometri. Acum, inginerii din Anglia s'au apucat să zidească un balon mai mare ca „Zeppelinul” german, care va face regulat înconjurul lumii prin aer, ca un tren, fără alte șini, decât aripile vântului. Noul balon, pe care îl înfățișază chipul nostru se numește „R. 103” și va avea o putere de 4 mii cai.

Din viața vechilor creștini

Cele zece persecuțiuni ale creștinilor

Am urmărit în cele de până acuma câteva icoane răslețe din viața vechilor creștini, arătând marile lor suferințe, cari au pus în uimire nu numai pe tovarășii lor de suferințe, ci și pe dușmanii lor, așa că cu drept cuvânt a putut spune marele scriitor bisericesc Tertulian: »Cu cât ne persecutați mai tare, cu atâta ne înmulțim mai mult. Sângele martirilor este sămânța creștinismului«. Aproape trei sute de ani au ținut aceste persecuțiuni, bine înțeles nu fără întreruperi, ci după cum erau împărații, mai domoli ori mai sălbateci.

Scriitorii bisericești deosebesc cu totul zece mari persecuțiuni, în cari a curs sângele martirilor fără întrerupere.

1. Intâia persecuțiune a fost sub împăratul *Nero*, care a ajuns pe tron, fiind abea de 17 ani și a domnit 14 ani. Sub domnia lui au suferit moarte de martir și căpeteniile apostolilor, sfinții Petru și Pavel.

Nero a fost un împărat foarte crud, care se credea mare poet. Citind el preafrumoasa descriere a arderii Troiei, scrisă de cel dintâi poet al lumii, care este *Homer*, s'a hotărât să scrie și el o astfel de poezie măreață. Pentru aceasta îi trebuia să vadă și el arderea unei mari cetăți. S'a hotărât deci să dea foc cetății Roma, și apoi să descrie, mai frumos încă

decât *Homer*, arderea aceasta. Zis și făcut. Într'o zi capitala lumii a început să ardă, aprinsă fiind din mai multe părți, și soldații neîngăduind ca oamenii să stângă focul. Răscolându-se poporul pentru aceasta fărădelege ne bună, el a pus vina pe creștinii nevinovați pe cari a început a-i persecuta. Patru ani de-a rândul a curs sângele martirilor din porunca acestui împărat nebun, până ce în stârșit Dumnezeu a rânduit altfel lucrurile. Locțiitorul împăratului în Gallia (Franța de astăzi) era pe atunci un anume *Galba*, care, văzând cât de mult urește poporul pe *Nero*, s'a proclamat de împărat și, după ce l-a recunoscut și armata, a pornit împotriva Romei. Senatul roman, văzând că *Nero* a devenit cu adevărat fiară sălbatecă, l-a declarat dușman al patriei și l-a osândit să fie purtat în pielea goală pe străzile Romei, apoi bătut cu vergile și în sfârșit aruncat de pe o stâncă în prăpăstie.

Anzind *Nero* despre cele ce se plănuiesc împotriva sa, a fugit din palatul său de aur și s'a ascuns la marginea unei mocirle din marginea orașului, de unde însă, neaflându-se în siguranță, s'a refugiat în casa unui rob de al său; dar nici acolo n'a avut liniște. Zărind soldații cari îl urmăreau, și-a scos sabia din teacă, cu gândul să se sinucidă, dar n'a avut îndrăzneala de a și-o vârî în inimă, zicând: »Nu am nici un prieten care să mă apere, și nici bărămi un dușman care să mă omoare«. Când soldații erau la depărtare de abia câțiva pași, robului său i-s'a făcut milă de el și i-a implantat sabia în inimă și astfel a scăpat lumea de cel mai nebun împărat. Numele lui îl poartă astăzi numai câinii.

2. A doua mare persecuțiune a fost sub împăratul *Domitian*, care a fost tot atât de crud ca și *Nero*. Indată ce s'a urcat pe tron, a poruncit ca toată lumea să-l cinstească ca pe un zeu. Iar zeul acesta avea obiceiul să prindă muștele și să le străpungă cu câte un ac. Un domn

oarecare, voind odată să intre la el, a întrebat servitorul, dacă mai e cineva la împăratul. Servitorul i-a răspuns: »E singur, nu mai e nici o muscă în cameră«. A doua zi servitorul a plătit, pentru gluma aceasta, cu capul.

Dacă nu i-a fost milă de muște, cu atât mai puțină milă a avut față de bieții creștini, cari cădeau sub domnia lui sub săcurile soldaților, asemenea muștelor. La sfârșitul vieții l-a muștrat conștiința și s'a ascuns, asemenea lui *Oain*, din fața oamenilor, până ce, la anul 98, l-a omorât un sclav. Stărvul său a fost îngropat ca a unui făcător de rele, blăstămând toată lumea pe »zeul« de mai înainte.

3. *Traian*, marele împărat care ne-a adus pe noi pe plaiurile acestea, a fost și el mare dușman al religiei creștine. Sub domnia lui au suferit moarte de martir sf. *Simeon*, episcopul Ierusalimului, și sf. *Ignațiu*, episcopul Antiohiei. La sfârșitul vieții a căzut în boala de apă și și-a curmat el însuși firul vieții.

4. După moartea lui *Traian* creștinii au avut pace aproape 50 de ani, dar împăratul *Marcu Aureliu*, care a domnit dela anul 161 până la anul 180, nu-i putea suferi și a dat poruncă, să fie judecați la moarte. Dumnezeu l-a pedepsit cu o boală groaznică, de care a și murit.

5. Zece ani iarăși au avut pace creștinii, dar *Septimiu Sever* (193—211) iar a început a-i persecuta. Dumnezeu l-a pedepsit cu o boală tot pe atât de scârnavă ca a lui *Traian*, murind și el părăsit de toată lumea.

6. Au urmat încă douăzeci de ani de liniște, pe care a curmat-o împăratul *Maximian*, unul dintre cei mai cruzi împărați. Pentru cruzimea sa poporul așa de mult l-a urit încât, fiind dus la războiu, a făcut rugăciuni publice ca să scape de acest câne turbat. Auzind împăratul despre aceasta, s'a mâniat așa de grozav încât în

Foia „UNIRII POPORULUI”

Stejar bătrân

*Stejar bătrân, la umbra ta
S'au odihnit bunici, nepoți,
Bătrâni preoți,
Voinici flăcăi,
Și buni și răi...
Ce bun ai fost cu toți, cu toți.*

*Ce fericit mă simt și eu
La umbra ta. Necazul meu
Ți-l spun mereu
De ani întregi,
Căci singur tu mă înțelegeți
Preasfinte Arhieru.*

*Când voiți muri doresc să am
La umbra ta al meu mormânt;
Ca și'n pământ
S'aud al paserilor. cânt
Și să miros, stejar bătrân,
Parfumul florilor de fân.*

Gh. B. Târnavăanu

Sf. Francisc de Assisi

»Zăcea'n păcate în rele adânci
Căzută lumea greu,
Dar s'a trezit la glasul-ți sfânt,
S'a întors la Dumnezeu».
P. Fr. Mattas O. Fr. 46 C.

Cercetând starea creștinilor de prin veacul al XI, vedem, că credința pe acelea vremuri era foarte decăzută. Oameni din toate stările au început a goli paharul plăcerilor trupești și a râvni spre bogăție și cinste. Desfrâul și jertfa de îmbogățire a ajuns până la culme, ca și pe timpul Grecilor și al Romanilor. Iubirea lui *Isus Hristos* într'atâta s'a slăbit, încât se părea aproape stânsă în societatea oamenilor. — Dumnezeu care niciodată n'a părăsit *Mireasa* sa și fiii săi, nici acum nu lasă să mai zacă în păcate și rele adânci, și trimite un bărbat, la al cărui glas oamenii s'au întors la Dumnezeu.

Acest bărbat trimis de *Pronia* dumnezească a fost *Sf. Francisc de Assisi*. *Francisc* s'a născut în *Assisi*, un oraș din Italia, la anul 1182, ziua de 14 Septemvrie. Tatăl lui se numea *Petru Bernadone* și mamă-sa *Pica de Bourlemont* din *Proventa*. Ei erau niște negustori foarte bogați. Numele adevărat al lui *Francisc* era *Ioan*, dar fiindcă vorbia frumos franțuzește tatăl său i-a dat numele de „*Francisco*” adică *Francisc*.

Francisc era un copil deștept și nobil la suflet, el era toată bucuria părinților lui. *Sf. Toma* ne învață, că Dumnezeu când chiamă o

persoană să îndeplinească o slujbă mai mare alege pe una care are însușiri potrivite sau dacă nu le are i-le dă. Acest *Francisc*, care mai târziu avea să fie eroul învățurii lui *Hristos*, primise aceste însușiri dela Dumnezeu. Totuș în tinerețe *Francisc* era unul dintre aceia care mai mult ca oricare altul se conforma așa zisei „*Mode*”.

Era îmbrăcat în haine elegante și prețioase, îi plăcea foarte mult să dea tovarășilor săi prânzuri pompoase și să cuture străzile orașului cântând și fiind pururea vesel. Dar în aceste veselii el s'a păstrat nevătămat în moravuri, curat în vorhe și cu dispreț față de bogății. Fiindcă îi plăceau atât de mult petrecerile, bineînțeles petrecerile nevinovate, prietenii lui l-au numit: „*Regele serbărilor*”.

La anul 1202, când el era de 20 ani, a plecat de bunăvoie la războiul ce s'a dat între orașele *Assisi* și *Perugia*. Aici *Assisienii* au suferit o înfrângere grozavă; *Francisc* cu mai mulți tovarăși cad prinși. Nici chiar ca prisioner nu-și pierde însă vioșia sufletului său și tovarășilor săi le însuflă totdeauna „un nou curaj”.

După reîntoarcerea în *Assisi* rămâne tot cel de mai înainte, disprețuește bogățiile, îi plac petrecerile nevinovate și ascultă cu plăcere vocea trubadurilor (poeți, muzicanți de pe vremea aceea). În acest timp *Francisc* a fost doborât de o boală grea și dureroasă și, spre mirarea lui proprie, s'a simțit cu totul schimbat, sufletește. Însă ca să scape par'că din mâinile

mânia sa își bătea capul de pereți. Pornind împotriva cetății Roma, l-au omorât proprii săi soldați, la anul 238.

7. A urmat apoi cea mai sălbatecă fiară, împăratul *Deciu*, care s'a urcat pe tron cu scopul de a nimici creștinismul. Dar și de această fiară au scăpat creștinii, pentru că a fost bătut într'un războiu, iar în fugă s'a înecat într'o mocirlă, așa că nici cadavrul nu i-l-au putut afla.

8. După el a urmat *Valerian* (253—260), care la început n'a avut grija creștinilor, și-i suferea chiar și la curtea sa, dar mai târziu, asmuțat de sietnici, a început sa-i persecute. Sub domnia lui a suferit moarte de martir și sf. Laurențiu diaconul, iar în orașul Utica a poruncit să se taie capetele alor 150 de creștini deodată. Nici Dumnezeu nu l-a cruțat însă. La anul 260 a pornit războiul împotriva Persilor, dar a ajuns în mâna dușmanilor și a fost luat prizonier. Regele Persilor l-a făcut rob în curtea sa, și nici când nu se suia călare pe cal, fără de a se urca mai întâiu pe spatele lui Valerian, care trebuia să i-se facă scaun. Pe urmă regele a poruncit să i-se tragă pielea de viu și, a agățat-o tăbăcită gata și vopsită roșu, de un cuiu într'o biserică, pentruca Romanii să-și aducă aminte că tot așa va păți oricine va îndrăzni să pornească războiu împotriva Persilor.

9. După zece ani de liniște celce a introdus din nou persecuțiunile a fost împăratul *Aurelian*, pe care însă l-au omorât proprii soldați, la anul 275.

10. Cea din urmă persecuțiune a fost sub împăratul *Diocletian* (284—305), sub domnia căruia »întreg pământul, dela răsărit până la apus, a fost umed de sângele creștinilor«, dupacum spune un scriitor bisericesc. Pe urmă s'a grețilit și împăratul de atâta sânge și și-a depus coroana de bună voie. Toată lumea îl urea, iar el tremura de toți, așa că nici mânca nici

bea nu mai putea; noaptea nu se putea odihni, căci spiritele martirilor îl nelinișteau într'ună, și puternicul împărat de odinioară a murit de foame și de întristare, părăsit de toți ai săi. Tot așa au murit și tovarășii săi de domnie (că pe atunci domneau deodată câte 2—3 împărați), unul s'a spânzurat, iar pe celalalt l-au mâncat păduchii de viu, ca pe Irod, putrezind încă de viu, fără de a-l putea îngriji cineva, că putea îngrozitor.

Iată cei zece împărați, cari au persecutat pe creștini. S'au pustiit cu toții, și încă cu moarte groaznică ficcare, pe când creștinii, oricât i-au persecutat, au rămas până în ziua de astăzi. Căci Dumnezeu a hotărât, în nemărginita sa înțelepciune, să pună capăt acestor suferințe, dăruind poporului roman și întreg roto-golului pământului pe împăratul *Constantin*, supranumit *cel Mare*, care a dat libertate deplină creștinilor. A fost fiul lui Constantin Chloru, al patrălea tovarăș de domnie al sângerului Dioclețian. A crescut la curtea împărătească și, după moartea tatălui său și după abdicarea lui Dioclețian, a ajuns împărat, fiind în vârstă de 30 de ani. Și el a avut tovarăș de domnie, pe *Galeriu*, care însă a murit la anul 311.

Atunci i-a venit în gând lui *Maxentiu*, locțiitorul împăratului din Gallia, Franța de astăzi, să plece împotriva Romei și să se proclameze el de împărat. Constantin era aproape sigur că va fi învins. În des-nădejdea lui, a cerut ajutorul Dumnezeului creștinilor, pe cari li cunoștea bine și a căror religie o cinstea. Și Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui Constantin, căci, plecând cu mica sa oaste spre Italia de miazănoapte, ca să-l oprească pe *Maxentiu* în drumul spre Roma, într'o seară a văzut pe ceriu o cruce luminoasă, în jurul căreia era scris: »*În acest semn vei birui*«. Și acest semn l-a văzut olar și întreaga sa armată. Tot în aceeaș noapte i-s'a arătat

Isus și i-a poruncit să-și facă un steag, pe care să zugrăvească semnul de pe ceriu. Până dimineața steagul a fost gata, iară împăratul a ales 50 de soldați, cari aveau să poarte și să apere steagul. În ziua de 27 Octomvrie a anului 312 oștile dușmănoase s'au ciocnit, aproape de Roma, lângă podul Milviu. Lupta a fost scurtă, oastea lui *Maxentiu* a fost bătută iară el însuși s'a înecat în râul Tibru. Roma fericită și-a deschis porțile în fața biruitorului, iar în fruntea oștilor biruitoare a intrat steagul pe care era zugrăvit semnul sfintei cruci. »*Hristos a biruit, Hristos împărătește*«, aceasta a fost strigătul de biruință al ostașilor și al împăratului.

După câteva zile un soldat sufla în trâmbiță, iar poporul adunat asculta cu sfîntenie pourcea împăratului: »Tot omul să înțeleagă, că toți aceia cari sunt închiși în temniță, numai pentru faptul că sunt creștini, vor fi eliberați numai decâte«. Aceeaș poruncă s'a publicat în aceeaș vreme în tot cuprinsul mării împărății, iar împăratul însuși a început să învețe catchismul, dar nu s'a botezat decât pe patul de moarte. Și de atunci de fapt *Hristos împărătește* în ceriuri și pe pământ.
Iuliu Maior.

Din factor postal director postal.

Dumitru Petre dela posta din Brașov a fost numit nu de mult director și șef al oficiului postal din acel oraș. Direcțiunea poștelor i-a cerut atunci atestatele școlare, ca să constate dacă sunt în rând. Când colo se constată că atestatul (testimoniul) școlar de clasa IV. liceală este falsificat și că dumniului n'are nici barămi o singură clasă de liceu, mai înainte fiind factor postal, (care duce pe la orașe scrisorile la locuințele oamenilor). Se înțelege dela sine că numai decât a fost dat pe mâna parchetului, care li va da prilej ca, stând la răcoare, să poată învăța carte.

lui Dumnezeu, el merse în Apulia (alt oraș din Italia) ca să-și caute alte măriri. Dar nu i-a reușit să ajungă în Apulia pentru că, pe drum la Spoleto, un glas lăuntric îl face să înțeleagă deșărtăciunea mării și îl reîntoarce la Assisi.

Aci la Assisi a învățat *Francisc*, ce trebuia să facă. Ascultând cuvintele lui *Isus* din sfânta Evanghelie: »Dacă vrei să fii desăvârșit, mergi vinde averea ta și dă-o săracilor și vei avea comoară în cer și vină după mine« (Mat. 19, 21) și »Ferițiți cei săraci cu spiritul« (Mat. 53), îl pun pe gânduri și *Francisc* se gândi la ele.

Văzându-se iar în mijlocul tovarășilor săi, el se simțea străin între dânșii. — *Francisc* ia parte la serbările tovarășilor lui, însă numai era acel »Rege al serbarilor« ca înainte, ci el păstra o tăcere tainică, fiind obosit de un vis necunoscut.

Odată un tovarăș văzându-l așa visător, îl întreabă cu un ton cam batjocoritor: — »Nu cumva gândul la căsătorie te face să fii așa de tăcut«

— »Da, — răspunse *Francisc*, — și aceea cu care mă voiu logodi e așa de nobilă, așa de bogată, așa de frumoasă, că nu mai are pereche în lume«. El vorbea despre »Principesa Sărăcie« a cărei mire credincios a devenit mai târziu.

Deși tatăl său n'a voit ca *Francisc*, căruia avea să-i rămâie toată averea lui, să îmbrățișeze sărăcia de bună voie, totuș *Francisc* la 1207 se leapadă de toate și începe o viață

pocăită și săracă. — Care era grija de care era cuprins *Francisc*, gândindu-se la sărăcia evanghelică? Răspunsul acesta e foarte greu de dat. Știm atâta că el era aplecat din fire spre milă către cei săraci și, după mărturia sf. *Bonaventura*, era atât de milostiv încât »Nu ca un surd ascultător al Evangheliei hotărîse a nu tăgădui pomana nici unui sărac, mai ales acelora, cari ar fi cerut din dragoste către Dumnezeu«.

Francisc a învățat a fi sărac dela »*Hristos* Domnul, care pentru noi s'a făcut sărac fiind bogat, ca prin sărăcia Lui să devenim bogați« (II. Cor. 8, 9).

Intr'atâta a îmbrățișat *Francisc* sărăcia încât cu respect și iubire o numia doamna, mama și mireasa sa. Sf. *Bonaventura* zice: »Nimenia nu-i așa de dornic de aur ca acesta de sărăcie, și nici mai cu grije în a-și păstra comoara decât acesta (în a-și păstra) mărgăritarul evanghelic«. Atât de mare era dragostea lui *Francisc* către sărăcie, încât de multe ori era numit »nebun« de către tovarășii lui de altădată. El iubia sărăcia cu o dragoste ne mai pomenită, pentru că o socotea nedespărțită de Născătoarea de Dumnzeu și de *Isus Hristos*, nu numai obișnuită cu ei ci Mireasă aleasă pe lemnul Crucii, iar de către oameni uitată și pentru lume foarte amară și de suferit.

Francisc totdeauna s'a gândit, că de geaba îmbrățișează omul sărăcia, căci dacă nu e smerit și mai mic, nu face nici o propășire în desăvârșire. Înțelegând *Francisc* prea bine

aceasta, nedespărțind niciodată una de alta, le salută cu dragoste pe amândouă împreună: »Doamnă sfântă Sărăcie, Domnul să te păstreze împreună cu sora ta Sfânta Smerenie... Sfânta Sărăcie înlătură orice poftă și sgărzenie, și grijile acestei lumi. Sfânta Smerenie înlătură mândria și pe toți oamenii acestei lumi, și toate câte sunt în lume« Sf. *Toma de Kempis*, celce a scris minunata carte despre urmarea lui *Hristos*, cu un singur cuvânt îl numește pe *Francisc* »Smerit«.

Atât era de smerit *Francisc* încât chiar dela începutul vieții sale mai desăvârșite, el a dorit să fie batjocorit și disprețuit de oameni. Cea mai de căpetenie grijă a lui a fost ca să se poarte supus ca cel mai mic și cel din urmă dintre toți.

Pe lângă că era sărac și smerit *Francisc* mai era și foarte ascultător și supus întru toate. Prin făgăduința supunerii de bună voie și-a închinat *Papal* dela Roma toată libertatea voinei, darul cel mai nobil dintre toate dat naturii omenești de către Dumnezeu Creatorul.

Francisc mai iubia foarte mult sf. curăție. El și-a apărut curăția sufletului și a trupului și și-o păzea cu o schinguire de sine nespuse de aspră. L-am văzut chiar ca tânăr vesel și elegant, fugind de orice nerușinare chiar și în vorbe. Cu atât mai vărtos când s'a lepădat de plăcerile deșarte ale lumii, începu numai decât a-și înfrâna cu toată asprimea simțurile și dacă i-se întâmpla să mai fie atins ori turburat de șoaptele poftelor trupesti, nu întârzia ori să se tăvălească în măcieși spinoși ori să.

Ce mai e nou în politică Guvernul a luat măturoidul

Adevărat, lucrurile merg încă greu în țara noastră. Dările sunt mari și bucatele fără preț, din care pricină viața e grea și anevoioasă. Însă guvernul d-lui Maniu își dă toată silința, să schimbe lucrurile înspre mai bine și să facă traiul mai ușor.

Că dările sunt mari, vine de acolo, că țara noastră e împovărată cu o mulțime de datorii, pe cari trebuie să le plătim cât mai curând, căci altfel datoraii ne scot la licitație. Și că avem atâta povară de datorii, în mare parte sunt vinovați slujbașii cei răi, cari au jefuit bunul statului și l-au mâncat. Iar țara, ca să-și poată ținea cătanele și să-și astupe golurile celea mari, a tot împrumutat bani dela alte state, până s'au adunat miliarde multe pe spatele noastre.

Acum, ca să poată veni o ușurare măcar ca mâine, guvernul d-lui Maniu s'a hotărât, să pună mâna pe măturoidul cel mare și să curețe pe toți slujbașii cei răi, ca să nu ne mai poată fura și calici.

Măturoidul a fost pus la treabă și el lucrează cu mult spor. Curățirea s'a început la toate ministerele și oficiile înalte, atât în vechiul regat, cât și în Ardeal. Mai de curând au fost luați de guler și dați în judecată următorii înalți slujbași din Transilvania, cari țineau de ministerul muncii: Ioan Bendeau

dela Casa Cercuală din Târgu-Mureș; Florea Gheorghe și Coltor Iacob din Sighișoara; Balaban Augustin, inspector la Casa Cercuală din Sibiu; Toma Gligor tot de acolo; Ganga Ludovic din Sfântu-Gheorghe și Paul Maghi din Satu-Mare.

Acelaș lucru s'a făcut și cu o mulțime de slujbași răi din vechiul regat, despre cari s'a constatat, că au mâncat banii țării și au făcut și alte abuzuri.

Cum își țin „pocăiții” credincioșii

Un om de toată încrederea, din comuna Tiur, de lângă Blaj, a venit la noi, la redacție, și ne-a povestit următoarele:

În comuna noastră trăiește un »pocăit» cu numele Seicean Emil al Marcului. Omul acesta are o fată cu numele Maria. Fata asta, dela o vreme încoace s'a saturat de viața »pocăită». Nu mai avea chip de trăit în legea rădăcită a părinților săi. Și ca să scape, a părăsit casa părintească și s'a tras la nește unchi ai săi, cari au primit-o cu brațele deschise și i-au făgăduit să o țină ei. Ba au zis și că-i lasă fetii averea lor, dacă părinții nu mai vreau să-i știe de grijă.

Fata, sătulă de pocăiți, a rămas la

unchi, trăind în bună pace și bucurându-se că și-a găsit o ocrotire, unde nu trebuie să audă în fiecare zi hule despre sfânta cruce și despre legea cea adevărat creștinească, rămasă dela Isus Hristos și dela Apostoli.

În ziua de 10 Septembrie, fata a ieșit și ea dela unchiul său, la uliță, între tineret, cum e obiceiul prin sate. Însă greu a plătit, sârmana, această îndrăzneală a ei. În scurtă vreme a sosit tatăl său, pocăitul, cu o truchină de lemn și a început a o bate și a o trage de plete, să meargă acasă. Biata fată căuta să scape la unchiul său, dar pocăitul a întăscat-o și mai cumplit de păr și a târât-o până acasă, în celea mai crunte bătăi. Cu loviturile celea multe, nelnduratul tată i-a rupt falca și o mână, lăsându-o pe fața casei în sânge și cu părul smuls. Mama fetei s'a apucat și ea să-i care la lovituri. Iar când Maria a cerut apă, să-și stămpere durerile celea cumplite mamă-sa striga cât o lua gura:

— Nu apă, ci foc îți dau, că fuge Hristos după tine și tu nu vrei să-l primești! Adică fata nu voia să fie »pocăită».

Au sosit și alți frați la fața locului, și ziceau:

— Foc pe limba ei, că nu vrea să rămâie cu Domnul Isus!

Vecinii au vrut să scape fata dela chinuri, însă tatăl ei i-a amenințat cu furca cea de fier, zicând:

— Mai bine să moară, decât să nu fie cu Domnul!

Pățania bieteii Maria Seiceanu a stărnit mare jale în tot ținutul.

În mâinile tâlharilor de mare

În ziua de 12 Septembrie, vaporul norvegian cu numele »Botnia», plutind în apropiere de insula Haiciau, spre China, s'a lovit de nește stânci și s'a scufundat. Ofițerii și marinarii de pe vapor au scăpat

se cufunde în ape înghețate pe frigul cel mai aspru al iernii. Purta o haină săracăcioasă și întrebuița cilișiu (șarpar cu ghimpi pe dinlăuntru), umbla desculț, se odihnea rezămându-și capul de piatră, se nutrea numai spre a înlătura moartea și de multe ori bucatele le amesteca cu cenușe și apă, spre a le strica gustul și cea mai mare parte a anului o trecea aproape flămând.

Toate aceste proveneau din unul și acelaș izvor și principiu al dragostei dumnezeiești. Iar această dragoste dumnezească s'a revărsat într'atâta în aproapele, încât învingându-se pe sine, a îmbrățișat cu o deosebită iubire pe cei săraci și s'a hotărât să-i îngrijească numai pe ei.

Francisc, fiind înzestrat de aceea tărie a virtuților, după cum am zis la început, la timp e chemat spre întoarcerea și mântuirea semenilor săi și spre ajutorarea întregii Sf. Biserici.

Rugându-se odată în biserica Sf. Damian din Assisi, auzise de trei ori un glas din cer: »Mergi Francisce de-mi repară casa ce se dărâmă (Sf. Bonav)». El nu a înțeles însemnarea ascunsă a acestui lucru, deoarece era prea smerit cu spiritul și se credea mai puțin destoinic pentru un lucru mare. — Aceste cuvinte le-a înțeles foarte clar Papa Inocențiu III. din arătarea suprafirească în care vedea pe Francisc sprijinind cu umerii săi biserica prăvălită din Lateran (o parte a Romei). Francisc care era atât de smerit a fost chemat ca să reînnoiască puterea Bisericii.

Luminat fiind de Dumnezeu, în ziua de

16 Aprilie 1209 întemeiază la Rivortorto Ordinul Fraților Minori. Iar peste trei ani, la 19 Martie împreună cu Sf. Clara, întemeiază Ordinul »Damelor sărace» numite și »Clarise». Și la anul 1221 împreună cu fericitul Luchiesiu întemeiază Ordinul al treilea de pocăință sau al Terțiarilor.

Cu înființarea acestor trei ordine călugărești a făcut o reformă, care a pătruns atât de adânc în poporul creștin, încât pe lângă că a restabilit curăția credinței și a moravurilor, a făcut ca regulile dreptății și ale dragostei evanghelice să pătrundă adânc și se reguleze chiar viața socială.

Atât de mare a fost influența lui Francisc și a fiilor săi, încât mulți oameni, chiar de cei înaintați în vârstă, erau gata să renunțe la toate bunurile și plăcerile lumii acesteia, până chiar și la viața casnică și să-l urmeze pe Francisc din dragoste către Evanghelie.

Toate aceste trei ordine înființate de Sf. Francisc de Assisi au corespuns, corespund și vor corespunde cu viața falnicului și blândului Profet din Nazaret. Dintre toate ordinele, cel mai ușor de îmbrățișat și de neamul Românesc, ar fi ordinul al treilea de pocăință, unde nu se cere dela frați ca să renunțe la legătura căsătoriei ci numai să trăiască o viață cu adevărat creștinească. După ce a înființat el aceste trei ordine, cari au adus atâta bine Sfintei Maice Biserici, Dumnezeu n'a voit ca el să fie numai ca un simplu muritor ci văzându-i inima, care ardea de iubire față de El, l-a învrednicit de a primi Sfintele Stigmat

(rane) ale Mântuitorului. În ziua de 14 Septembrie anul 1224, în dimineața unei zile frumoase, a primit Sfintele Răni, pe frumosul munte numit »Alvernia». Aceasta a fost cea mai mare binefacere a lui Dumnezeu dată lui »Poverello di Cristo» adică a »Sărăcuțului lui Hristos».

În smerenia lui el n'a voit ca să arete lumii această mare binefacere a lui Dumnezeu față de el. Dar vestea despre rănilor lui Francisc s'a lăsat imediat în toată Italia și după aceea în toată lumea. Aceste răni, pe care le-a primit pe muntele Alverniei, Sf. Francisc le-a purtat până la moarte.

După ce a readus iară »Pacea» pe pământ prin viața și învățăturile sale, la anul 1226, ziua de 4 Octombrie seara, sufletul lui pleacă la Acela pe care l-a iubit, i-a slujit și l-a dorit până a stat pe pământ.

La doi ani după moartea sa, adică la anul 1228, Sf. Biserica îi dă cinstea cuvenită, ridicându-l între sfinții săi și onorându-l pe sfintele altare.

Privind viața Sfântului Francisc de Assisi, vedem că el a fost în toate virtuțile erou.

Francisc, după cum scrie Toma de Celano: »strălucea ca o stea luminoasă în bezna nopții și ca dimineața întinsă peste întunec». Iar poetul Dante Aligheri (cel mai mare poet al Italianilor) scrie: »Că strălucea ca soarele».

Cu drept cuvânt poate spune părintele nostru Papa Pius XI. în scrisoarea sa Enciclică »Rite expiatis» din 30 Aprilie 1926 că: »În persoana Sf. Francisc de Assisi strălucea

cum au putut, cu inotul, pe insulă. Când s'au văzut însă mântuiți de valurile mării, au căzut într-o nouă primejdie și mai mare. Pe insulă se găsiu tâlhari de mare chinezi, cari i-au prins pe toți și i-au legat. Marinarii îngroziți nu știau ce vor pății, dar piraiții le-au făcut repede judecata:

— In timp de zece zile vor pieri cu toții de ștreang, dacă țara lor, Norvegia, nu-i va răscumpăra cu bani grei. Pe capul căpitanului și al ajutorului său, au pus ca preț de răscumpărare suma de o jumătate milion dolari. Dacă nu merg acești bani în timp de zece zile, căpitanul «Botniei» și ajutorul său vor fi spânzurați cei dintâi.

Cei doi ofițeri au căpătat condeie și hârtie, să scrie în țara lor după bani, iar telegrama s'au îngrijit înșiși tâlharii să sosească în Norvegia.

Norvegia însă nu trimite bani, ci a făcut China răspunzătoare de viața oamenilor săi. Întrebarea este acum, că oare tâlharii de mare se vor mulțami cu o hârtie diplomatică în loc de milioane? Și oare în ce stare sufletească se vor afla bieții naufragiați ai «Botniei»...?

O magdalenă a timpurilor noastre

Contract cu Preacurata Vergură Maria

Sub umbra unei cruci modeste, sub povara gliilor din cimitirul cornunei Thuillières, din Franța își doarme somnul veșniciei Sora Eva Lavallière, o nouă magdalenă.

Inzestrată din tinereță cu o frumuseță rară, minte ageră, inimă fragedă și dulce, cu un trup ușor și mlădios, cu un suflet senin pururea vesel, cu un glas mai dulce decât al prughetoarei, Eva Lavallière ajunsese actriță mare pe scena teatrului din Paris.

Îmbătățită de laudele și acoperită de florile ce-i arunca lumea, Eva, se aruncă în valvârtejul unei vieți ușoare: începu să iubească lumea și deșertăciunile ei mai mult decât ori și ce; nu căuta altceva decât să placă lumii și să secere laude bogate.

Tineri visători, prinți, milioneri se prosterneau în fața ei, oferindu-i diamante, aurituri, automobile Eva devenise idolul Parisului.

mai vie și mai asemănătoare icoana lui Isus Hristos și forma de viață evanghelică.

La anul 1673 ziua de 4 Octomvrie, pe când se ruga Sf. Margareta Maria Alacoque, Isus îi arată pe Sf. Francisc într-o mărire mai deosebită decât ceilalți sfinți și-i zice „Iată Sfântul cel mai apropiat de inima mea”.

Da, Sf. Francisc l-a iubit pe Dumnezeu mai mult decât oricare sfânt și s'a dedicat cu totul Lui. Toată viața lui nu este altceva pentru noi decât o călăuză spre a-l urma pe Hristos. Chiar și în zilele noastre avem mare nevoie de exemplele lui, pentru că și azi mulți dintre noi își uită scopul ultim și aleargă frizați, pudrați și parfumați după toate plăcerile trupesti.

Noi să nu fim așa, ci, urmând viața Sf. Francisc, să căutăm numai pe acela pe care îl doresc inimile noastre.

O, tu ce fala-acestei lumi
Privit-ai cu dispreț,
Fă ca să crească și în noi
Al pocăinței preț.
Să sece într'al nostru piept
Iubirea pământescă;
Aprinde-a noastre inimi reci
De flacăra cerească.

Șerban Filon

Eva strălucea în lume pe când dulcele Isus o voia ascunsă într-o mănăstire. Ea se încorona cu flori, laude și diamante, Isus o voia umilă.

Atinsă de harul lui dumnezeesc, în cetatea Mariei, la Lourdes, unde se vindecă atâtea milioane de suflete chinuite de lepra păcatului, scârbită de deșertăciunile acestei lumi, Eva Lavallière, părăsește minciunile tinereței și teatrul din care lipsea bunul simț. Își împarte castelele, automobilele și cadourile neprețuite săracilor și luă calea spre pocăință. Părăsește Parisul cu pompele lui fermecătoare spre a se așeza într-o comună umilă și nebagată în seamă, în Thuillières.

Aci își petrecu Eva Lavallière partea cea din urmă a vieții, în evlavie și rugăciuni adânci, mortificându-și trupul acela mlădios, care odinioară mânase atâtea suflete pe calea pierzării. Se stânse ca făclie, în zorile zilei de 10 Iulie c. după ce preotul îi dădu cea din urmă deslegare.

Iată acum și contractul ce-l încheiasă, acest suflet pocăit cu Prea Curata Vergură Maria, cunoscut numai după moartea Sa, pe care-l dau după o foaie din Paris:

„O preacurată Vergură Maria, Scumpa mea Mamă, iată viu ca prosternută în fața ta să închei un Contract de dragoste cu tine!

Eu îți închin trupul meu, inima mea, sufletul meu! Îți încredințez toate dorințele mele vremelnice și veșnice. Îți voi spune toate bucuriile și necazurile mele. Iar tu mă vei conduce în fiecare zi la Taina preasfântă a Altarului! Tu vei fi cu mine în ora de încercare, iar eu îți voi fi copila cea mai iubitoare. Pentru a subscrie aceste făgăduințe și pentru a mă uni cu tine printr'un lanț neîntrerupt de rugăciuni și dragoste, eu vreau ca în fiecare zi, o Maica mea preasfântă, să-ți recitezi închinarea următoare: O stăpâna mea, o Maica mea, adu-ți aminte că eu sunt a ta. Păzește-mă, apără-mă, ca pe un bun al tău.

În fiecare Sâmbătă îmi voi impune o mortificațiune în cinstea ta și în fiecare serbătoare a ta, îmi voi renoi contractul.

În schimbul acestor făgăduințe, dă-mi o Preacurată Vergură, dă-mi inima ta spre a iubi pe Isus și spre a-i implini, asemenea ție, voia sa preasfântă. Ajută-mi să-mi câștig toate virtuțile ce le dorește El de mine, să mă uit pe mine, să muncesc numai pentru El; și mă voiu sprijini de tine spre a fi totdeauna ceea ce mă vrea El! Eu sunt a lui și a ta maică mea scumpă; dă-mi binecuvântarea ta în fiecare zi până 'n seară cea din urmă a mea, când inima ta neprihănită mă va înfațișa în fața Inimei lui Isus din Ceriu pentru a te iubi și lauda în vecii vecilor”.

Iată un contract, care n'ar strica dacă ar fi adoptat și de câțiva artiști de ai noștri!

Ioan Vultur

abs. de teol., stud. în litere Paris

Târgurile săptămânii

Luni, 30 Septembrie: Mălâncrav, j. Târnava-mare; Intorsura-Buzăului, j. Brașov; Bahnea, j. Târnava-mică; Codlea, j. Brașov; Alba-Iulia; Hodod, j. Sălaj; Losna-Mare, j. Someș; Sâncuieni, j. Bihor.

Marți, 1 Octomvrie: Frâua, j. Târnava-mare; Șebii, j. Arad; Păuliș, j. Timiș; Sâncuieni, j. Bihor.

Miercuri, 2 Octomvrie: Iara de jos, j. Turda; Avrig, j. Sibiu; Clopodia, j. Timiș; Timișoara.

Joi, 3 Octomvrie: Negrești, j. Sătmar; Borșa, jud. Maramureș; Comadi, j. Bihor; Vașcău, j. Bihor.

Vineri, 4 Octomvrie: Suplacul de Bărcău, j. Bihor; Borșa, j. Cluj; Luduș, j. Turda; Sighișoara, j. Târnava-mare; Călușer, j. Mureș; Odorheiu; Vinga, j. Timiș.

Sâmbătă, 5 Octomvrie: Biled, j. Torontal; Daneș, j. Târnava-mare; Toplița, j. Mureș; Pâncota, j. Arad; Silindia, j. Arad; Sfânta Ana, j. Arad.

Duminică, 6 Octomvrie: Olpret, j. Someș; Bozovici, j. Severin; Cincul, j. Făgăraș.

M. S. Regele la Făgăraș. În ziua de 12 Septembrie au sosit la Făgăraș M. S. Regele Mihai, M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Elena, și au vizitat ferma model „Baclean”.

Explozia dela Scorțeni. La o fântână de petrol din Scorțeni, valea Prahovei, gazele adunate s'au aprins și au făcut explozie, omorînd opt lucrători.

Au ars două fabrici de aeroplano. Un puternic foc a izbucnit Joi în 12 Septembrie la fabrica de avioane Focker-Wolf din Bremen (Germania). Au ars toate aeroplanele gata precum și lucrătoreea în care se pregăteau. Pagubele sunt grozave.

Tot în aceeași zi a ars și marea fabrică de aeroplano din Samolot (Polonia). Au ars 10 aeroplano gata și alte 10 cari încă nu erau tocmai gata, și întreagă lucrătoreea. Pagubele sunt de peste 10 milioane sloți (un zlot = 18 lei).

Șaizeci de sate luate de apă. În partea de miazănoapte a Indiei s'a revărsat marea râu Indus. Apele au luat vre-o 60 de sate, făcând pagube groznice. Au perit în valuri sute de oameni și mii de vite.

O sută căruțe jefuite lângă Chișineu. În ziua de 13 Septembrie la orele 4 dimineața un convoiu de 100 căruțe cari urmau să intre în orașul Chișinău, capitala Basarabiei, au fost oprite în drumul mare, la o depărtare de 3—4 kilometri de oraș.

Hoții, un domn cu o domnișoară, se aflau pe un automobil, din care, coborându-se cu

Mulțimea de oameni cari se văd aici șezând, sunt cu toții funcționari de tot felul din orașul Astrachan (unde se revărsă Volga, cel mai mare râu al Europei, în Marea Neagră). Ei sunt acuzați că au înșelat statul și l-au furat cât au putut, prin defraudări. Numărul acuzaților este de 147. Ziaristi din lumea întreagă au sosit la Astrachan, ca să fie de față la această mare desbatere. Procesul se ține în sala teatrului național

câte un revolver în mână, au strigat la oameni să oprească, să-și scoată toți banii din șarpere și să-i predea dumnilor. Bieții oameni, neavând nici unul armă la sine, au scos banii, i-au predat hoților și apoi au plecat spre oraș. Unul dintre țărani însă a avut atâta prevedere de și-a însemnat numărul automobilului, care era 9. Anunțând poliția, s'a aflat că sunt hoții: „domnul” este Alexandru Tudose din comuna Văleni, jud. Covurlui, iară „domnișoara” este Liublova Limba Cermaba din Tighina, elevă în clasa III. a școlii normale de fete din Busdu. Hoții au mărturisit că au mai făcut opt hoții și că trăiau împreună în căsătorie nelegiuită.

În Rusia se postește Lunia. Că lucrurile nu prea merg bine în Rusia, se vede din faptul că bolșevicii au fost siliți să introducă o zi fără de carne. Bagseama nu prea au vite. În ura lor față de religie însă această ziua de post n'au poruncit-o pentru Vinerea, ci pentru Lunia.

Eroismul a trei călugărițe. În orașul Heyling din Anglia, la mănăstirea călugărițelor, a izbucnit un mare foc, aprinzându-se și internatul, în care erau adăpostite vre-o 150 de fete. Călugărițele s'au purtat atât de pârîntește și de vitejește, încât până și ziarele cele mai jidovite ale lumii laudă faptele lor. Văzând adevărate primejdia cea mare, s'au aruncat în mijlocul văpăii și au scos copilele din foc, jertfindu-și propriile vieți. Mai cu seamă trei călugărițe au făcut adevărate bravuri. Ele au mântuit viața alor 58 de copile. Sora Celestina însă, intrând mai pe urmă în foc, ca să vadă, nu cumva a mai rămas în odaie vre-o copilă, a fost cuprinsă de flăcări și și-a pierdut viața, arzând de vie. La înmormântarea ei au luat parte zeci de mii de oameni, în frunte cu prințul moștenitor de tron. Copilele au scăpat toate cu viață.

Groaznicul foc dela Târgoviște. În ziua de 10 Septembrie s'a aprins o casă în mahalaua (parte de oraș locuită de oameni mai săraci) Sârbi din orașul Târgoviște. Fiind vântul mare, au ars 120 locuințe, rămânând fără adăpost 300 familii. Pagubele se ridică la peste 20 de milioane.

Ce școli s'au desființat. Dl ministru al instrucțiunii a desființat patru școli normale, cari erau rușinea României. La o astfel de școală erau șase elevi și opt profesori, așa că statul plătea pentru fiecare elev 150 mii lei la an. Așa se prădau banii țării sub trecutele guverne!

Înimă rea în jud. Sătmar. În județul Sătmar bântuie groaznic inima rea (dizenteria). Până acuma sunt peste 200 de cazuri pe cari le știu medicii. În comuna Țurca din plasa Ialmi sunt peste 40 de cazuri, dintre cari 8 s'au sfârșit cu moarte.

Nenorocirea unui lucrător la Galați. Lucrătorul Hagie Alexă lucra la firele electrice din Galați, când din nebagare de seamă a atins cu capul firele cari conduceau electricitatea. Într'o clipită el a fost ars scrum, prăbușindu-se la pământ fără de viață.

L-au omorât propriii săi cai. Țăranul Telegdi Martin din Apahida se afla tocmai pe șoseaua națională ce duce către Cluj, în căruța sa trasă de cei doi cai buni ai săi, când a venit în față un automobil, de care s'au speriat caii și au luat-o razna. Țăranul nu i-a putut opri nici de cum. Caii au apucat-o peste șanț spre hotar. Trecând șanțul bietul țăran a căzut între picioarele cailor și a murit zdrobit de potcoavele lor.

în urma căreia căpitanul vaporului a întors corabia în spre o parte de unde nu sufla așa de cumplit vântul. Dar din nefericire vaporul a dat de o stâncă, ce n'a fost observată din cauza valurilor celor mari. Aproape toți călătorii erau în cabinele lor, din cauza vremii rele și n'au avut vreme să le părăsească, fiindcă apa năvălise din toate părțile. Numai 25 persoane au scăpat cu viață, încându-se 127. Amândouă satele au rămas aproape fără nici un bărbat. În toată țara s'au închis toate teatrele și cinemetografele din cauza jalei celei mari.

Icoana noastră înfățișează pe pușinii oameni mântuiți din această mare nefericire, scriburind pe bordul vaporului, care i-a scăpat.

Răzbnarea unui cismar. Cismarul ungar Beger Martin din Huedin și-a trimis pe ucenicul său, Deres Carol să încaseze banii dela un datornic. Ucenicul avea obiceiul să fure pe stăpân unde numai putea. De data aceasta el a ascuns 80 de lei din banii încasați, înapoiindu-se plângând că a pierdut banii.

Cismarul, cunoscând apucăturile ucenicului său, s'a infuriat, și, luând ciocanul, l-a lovit în cap. Ucenicul s'a prăbușit la pământ, dar cismarul infuriat n'a încetat de a-l lovi, până ce ucenicul a rămas mort, cu capul sbrobit. Pe urmă, văzând cismarul cecece a făcut, a luat-o la sănătoasa. Poliția îl urmărește.

Vânt năpraznic. În partea de miazăzi a insulei Lucon de lângă insulele Filipine din Oceanul Pacific, s'a pornit un vânt groaznic, cara a dărâmat mii de case și a omorât 260 de oameni. Mii de locuitori rătăcesc fără adăpost.

Un student din Iași a înnebunit în tren. În trenul accelerat Viena—Budapesta, aproape de stația Bicske (Ungaria), un călător a spart, numai așa din bun senis, aproape toate fereștile vagonului în care călătoria. Prințându-l conducătorii trenului, s'a constatat că el se numește Ioan Schor, din Iași, este student la universitate și că a înnebunit. A fost dus la o casă de nebuni din Budapesta.

A nins pe munți. În ziua de 8 Septembrie aproape peste tot cuprinsul țării s'a simțit o mare răceală. Pe urmă s'a văzut că aproape în toate părțile munții erau plini de zăpadă.

Un aeroplan a căzut peste oamenii cari se scaldau. La Konneysland în America un aeroplan, stărșindu-i-se benzina, a căzut pe țărmlul mării peste oamenii cari se scaldau. Două persoane au fost omorite iară patru greu rănite.

Cel mai mic stat al lumii este fără îndoială nou înființatul stat papal. Acest stat nu cuprinde decât catedrala sfântului Petru, marele palat Vatican și grădina din jurul lui. Numărul locuitorilor este de 583, între cari și însuși Părintele creștinătății Papa Piu XI.

Un părete dărâmat omorâ 5 muncitori. La Budapesta muncitorii dărâmau o casă veche. Din nebagare de seamă un părete s'a răsturnat fără de voia lucrătorilor și a îngropat sub dărâmături pe cinci muncitori.

În Finlanda, o țară din partea de miazănoapte a Europei, s'a întâmplat o nenorocire, cum de mult nu s'a mai pomenit. Locuitorii din orașul Tammerfors cumpără adevărate bucatele și legumele dela locuitorii satelor Telsko și Karn, cari se află dincolo de lacul Naesijervi.

Sâmbăta trecută locuitorii acestor sate s'au așezat pe vaporul Karn ca să meargă la oraș și să-și iea în primire banii. Tocmai atunci s'a iscat o mare furtună pe lac,

Cum a fost degradat plutonierul Bobotă. Cetitorii noștri își aduc aminte că la 1 Mai plutonierul Bobotă a ucis în Cluj cu două focuri de revolver pe căpitanul de jandarmi Iuliu Popescu, pentru că acela a voit să-l pedepsească, fiindcă l-a aflat îmbrăcat în haine civile. Plutonierul Bobotă a fost osândit la muncă silnică pe viață și la degradare.

Degradarea s'a făcut Vineri după masă în curtea Regimentului 83 din Cluj. Consiliul de războiu a ținut ca degradarea să se facă cu toată parada militară cuvenită. Au fost reprezentate toate armele, într'un cerc mare, la mijloc luând loc mai marii militari și civili, ziariștii și public cât a încăput.

La ora 5 a intrat în cerc osânditul. Mic de statură, palid la față, cu privirea ațântită într'un loc a desnădăjduiților, plutonierul Bobotă călca aspru. I-s'a citit sentința, pe care a ascuit-o nemișcat. La cuvintele „muncă silnică pe viață” însă pieptul i-se umflă dintr'una, ochii i-se scaldă într'o lumină dureroasă, iar trupul îi răsări deodată, lăsându-se ușor înapoi. Comandantul regimentului 11 Călărași se duse apoi în fața lui, străgând cu o voce clară: „Plutonierul Teodor Bobotă!” — „Prezent”. — „Ești nevrednic să porți armele. În numele Maiestății Sale Regelui Mihai I te degradăm”.

Plutonierul care-l însoțea îi rupse atunci galoanele, îl descinse și îi frânse sabia în două. Ucigașul a fost purtat apoi de jur-împrejur, pentru ca soldații, foștii săi camarazi, să privească bine în față pe fostul plutonier și viitorul ocnaș.

Grâul de toamnă

Pentru semănatul grâului de toamnă, cel mai bun pământ este pământul cald și gras, care păstrează umezeala și e bine arat.

Grâul de toamnă semănat pe văi adânci e cu mult mai ușor atăcat de rodie ca și cel semănat pe dealuri.

Grâul de toamnă semănat după orz nu rodește bine. Peste tot nu e cu cale să se semene grâu de toamnă după alte păioase.

Gunoirea pământului trebuie să se facă înainte de a ogori.

Cititi „UNIREA POPORULUI”

Tipicul săptămânii XIX după Rusalii

29 Septembrie 1929, Dumineca II după înălțarea Sf. Cruci.

Sâmbătă seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 7 ale învierii v. 2 și 3 ale cuviosului Chiriac din Mineiu (29 Sept.) Mărire și acum dogmatica v. 2. *Intrat. Lumină în... Prohimenul zilei. Stihovna învierii v. 2. Acum slobozește...* Troparul înv. v. 2. Deslegare.

Plugari, întovărășiți-vă în cooperative agricole!

Fiecare om își are meseria lui; că nu e cu puțință să le facă unul pe toate. Așa e și cu o țară: fiecare își are gospodăria ei și felul ei de viață.

Unele se țin mai mult de agricultură, altele se ocupă mai mult cu fabricile.

Și așa se ajută și se împlinește una pe alta: țara agricolă vinde pâine țării cu fabrici, iar țara cu fabrici vinde pluguri și sămburi și alte fabricate țărilor agricole.

Noi suntem o țară agricolă. Nădejdea noastră este în grâu, în porumb, în orz, ovăz, legume, fructe, vin și alte roade ale pământului; apoi în vite, lapte, brânzeturi.

Trebuie să ne silim să producem și pentru hrana celor ce trăiesc în țară și pentru vânzare la străini, ca să avem cu ce să plătim târgurile la fabricile lor.

Apoi ce facem, să facem lucru bun ca să le placă și să facem și mult ca să nu ne coste scump; că dacă ducem marfă proastă și scumpă, n'o cumpără nimeni.

Trebuie să ținem la pas cu țările cari fac agricultură înaintată.

Ce avem de făcut?

Pe lângă munca înțeleaptă a fiecăruia, se cere să ținem cotul strâns, unul cu altul, întovărășiți în Cooperative Agricole.

Pentru ce?

1) Ca să avem agricultură bună, se cere (între altele) să avem unelte bune.

Meseriașul bun se cunoaște după scula bună: face treabă, iute și bine. Numai cârpaciul umblă cu scule proaste. Așa e și cu meseria pământului. Nu poate ține piept plugul prost, plugului bun, și coasa proastă, coasei tăioase.

Ne trebuie: pluguri bune, grape bune și tot astfel: tăvăluge, semănătoare, batoze, trioare, tractoare și câte altele.

Am fost de curând în Dobrogea și m'am mirat că țărani n'au întors miriștele. M'am lămurit îndată: toți erau ocupați cu treeratul, căci acolo se treeră cu cai ca pe vremea lui Pasvante — lipsind batozele. Câtă pierdere de vreme și ce amestecătură de bucate!

Cum o să ție oamenii aceștia luptă cu plugarii din America, unde s'au făcut mașini care deodată: seceră, treeră, vântură și lasă pe urmă paie d'oparte, și sacii cu grâu curat, legați și cântăriți gata, d'altă parte?

Iată o mare nevoie a agriculturii noastre de azi: uneltele și mașinile agricole.

2) O a doua mare nevoie este vânzarea.

Marfa trebuie curățită, înmagazinată, păstrată până când se poate vinde cu prețuri ei adevărate, așa cum îl fac piețele mari europene.

Dar unde s'o păstrezi? Iată nevoia maga-

Dumineca dimineața, la Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii v. 2. Stihologiile v. 2. Troparele mari ale învierii v. 5. Ipacoiu și Antifoanele (trepte) v. 2. *Toată suflarea...* Evanghelia învierii VIII. Ps. 50. Mărire și acum v. 2. și celelalte la locul lor. Rugăciunea preotului. *Catavasiile Bunevestiri*. După catavasia III sedelna cuviosului din Mineiu, după catavasia VI condacul și icosul învierii v. 2. *Luminătoarea* învierii VIII. Laudele învierii v. 2. Mărire stihirea evanghelică învierii, și acum »Preabinecuvântată ești... Doxologia-Mare.

La sf. Liturghie toate ale învierii v. 2.

Duminecă seara (inserat comun), la Doamne strigat-am... 6 stihiri, 3 ale învierii v. 2 de Duminecă seara în Octoih și 3 ale sfântului Martir Gregoriu din Mineiu (30 Sept.) Mărire a sfântului Martir din Mineiu și acum a Născ. de Dumnezeu v. 2 din Octoih. *Lumină în... Prohimenul zilei și îndată Invrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta...* Ectenia: Să plinim rugăciunile noastre Domnului... *Stihovna învierii v. 2 de Duminecă seara. Acum slobozește...* Troparul zilei... Arhistrategi ai oștilor cerești... Ectenia: Indură-te spre noi, Dumnezeule... Deslegare.

A patra scrisoare către plugari

ziilor mari, cari în alte țări, depozitează, vântură, uscă și curăță cerealele fără să puie omul mâna (numai cu mașinile).

Și ce te faci de bani, până când să se ridice prețul? Zice proverbul: „marfă bună — bani gata”.

Așa e, dar trebuie organizare. În alte părți când ai pus grâu la magazie, primești o fidulă (warantă) și această fidulă merge la bancă drept bani.

Ne silim să facem și noi la fel, acum prin Banca Centrală Cooperativă, care a și închiriat magazinele din gări în acest scop.

Voim să scăpăm comerțul de cereale, de samsarii cari vor să ia rodul muncii plugarului pe deogata.

Banca Națională a pus la dispoziția Băncii Centrale toți banii de cari va avea nevoie pentru a-i da ca „avansuri” (arvană), la plugarii ce doresc să-și vândă roadele prin Băncile Populare.

Dar ca să se poată folosi, plugarii trebuie să se organizeze în tovărășie.

3) Țările înaintate în agricultură se silesc să nu trimită pe piețele streine roadele lor, așa cum ies din pământ, ci să le schimbe, sau — cum zic ele să le industrializeze; adică în loc de grâu — să vândă făină, ca să dea de lucru și morilor și să oprească tărățele în țară pentru vitele vii, să vândă numai carnea lor, ca să economisească transport și hrană, piei, coarne, mațe; și tot astfel: în loc de lapte, brânză, unt: și așa mai departe.

4) Plugarii trebuie să ție rânduri strânse și pentru altceva: să se lumineze unul pe altul, să cheme între ei oameni cari să-i învețe; să se ajute, să se apere.

* * *

Iată deci patru mari nevoi pe cari plugarii mici nu și le pot împlini în parte, fiecare despărțit unul de altul.

Căci ce poate el singur, plugarul cu 2-3 hectare?

Ce mașini agricole poate el folosi?

Ce „industrializare” poate face el cu laptele lui dela o vacă, cu vita lui pe care o vinde?

Ce școală poate să-și facă el, de unul singur? Ce credit lesnicios poate găsi la banca negustorească?

Mulți au socotit, că acest lucru a fost cu puțință numai pentru marele agricultor. Și de aceea au susținut, că numai pe marea proprietate se poate face agricultură înțeleaptă și rodnică — și că împărțirea pământului aduce scorborea producției.

Poate că așa ar fi, dacă micul agricultor nu se „organizează” și nu se luminează.

Dar leacul s'a găsit: întovărășirea țăranilor în cooperative agricole, cari aduc: și bani și unelte și vânzare rânduită și industrializare.

În toate țările unde micii plugari s'au organizat în cooperative, producția micii proprietăți a întrecut pe a marei proprietăți. Și e firesc să fie așa. Căci cooperativele folosesc tot ceea ce folosește marea proprietate (capital, mașini, vânzare, industrializare), iar pe deasupra: atâtea minți (din ce în ce mai luminate) lucrează cu tragere de inimă, fiecare pentru el — iar nu de mântuială ca pentru alții. Și se folosesc și de lumina cărturarilor pricepuți în ale agriculturii.

Trebuie neapărat să ajungem și noi acolo.

Deocamdată la noi se cunoaște aproape numai un sol de tovarășii agricole: Băncile Populare, cari dau bani cu împrumut. Și folosul lor (măcar că n'au prea avut bani) e simțit: au aprovizionat populația cu hrană, cu semăntă, cu împrumuturi — cu mai multe înlesniri decât au găsit proprietarii mari pentru moșiile lor.

Și curând, când Creditul Agricol va lua ființă, folosul lor va fi și mai simțit.

Dar ele nu sunt de ajuns.

Trebuie să înființăm adevărate Cooperative Agricole („de producție”).

a) În satele de câmp ele vor aduce uneltele și mașinile trebuincioase, cu sprijinul Statului, Camerelor Agricole și Băncilor populare instrumentele mărunte vor fi împărțite pe prețul de cost (luate d'a dreptul dela fabrici) la plugari iar mașinile (tractoare, batoze și altele) vor fi gospodărite de cooperativă;

b) Vor arenda magazii pentru depozitarea cerealelor și vor construi în gări și porturi silozuri (adică magazine mari, cu ochiuri pentru fiecare fel de grâu și cu încărcare și curățire mecanică); vor alege și curăți cerealele ca să le aducă pe piețele Europei, pe calități, cum le duc și americanii.

În statele de dealuri, vor organiza vânzarea fructelor și a vinului.

c) În statele de munte, se vor ocupa de creșterea animalelor, lăptărie și brânzeturi și alte feluri de industrializări a produselor agricole.

Danemarca și Olanda sunt țări de mici plugari și vieța lor — tot așa de industrializată ca a țărilor industriale cum sunt Anglia, Germania, Franța — se ține din industrializarea agriculturii, care mărește prețul mărfurilor agricole și dă de lucru și celui ce are pământ și celui ce n'are — de trăiesc și unul și altul, tot așa de bine.

Toată vieța lor economică se țese pe urzeala Cooperației Agricole.

Acolo trebuie să ajungem și noi ca Danemarca și Olanda. Și drumul este: Cooperația Agricolă;

d) Se vor ține în legătură cu agronomii de meserie, cu slujbașii Ministerului de Domenii, cu Camerele Agricole, fermele, școalele de agricultură, etc.;

e) Mai târziu vor face prin bună înțelegere și o rânduială în culturi.

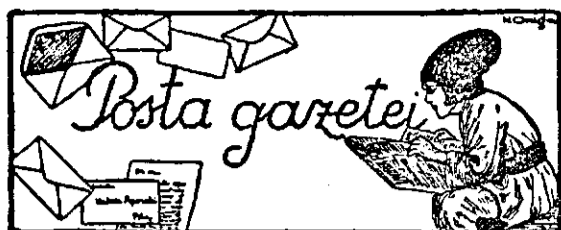
Statul este hotărât să ajute Cooperația Agricolă.

Ministrul de Domenii împarte sămânță, îngrășăminte și unelte agricole de curățat sămânța, cu preț redus, prin Cooperativele Agricole; iar în anul viitor va face-o pe scară întinsă.

„Oficiul Național al Cooperației” stă gata cu statute și indemnuri, ori cărui sat, care dorește și consilierii agricoli au ordin să ajute imediat ce satul cere.

Plugari, întovărășiți-vă în Cooperative Agricole.

I. MIHALACHE
Ministrul Agriculturii

Dlui Torrero. Ne bucurăm că sub numele de Torrero se ascunde un fost elev al nostru. Cele trimise s'au aruncat încă înainte de a cunoaște autorul la coș, iar poezia »Reginei« nu poate interesa nici într'un chip poporul, pentru care scriem noi. Incearcă a scrie cât mai popular: propoziții simple și neîntortochiate expresii cunoscute de popor și chestiuni cari interesează poporul. La revedere!

Dlui Șerban Filon în G. Precum vezi, publicăm lucrarea D-Tale, bine înțeles după ce am corectat greșelile din ea. Poporul nu-i putem da cuvinte neînțelese de el, ci trebuie să ne nizuim a fi pe placul lui. Aceasta mai cu seamă sitori luminători ai poporului. Nu strică să te mai uiți din când în când peste gramatica românească și să cetești mult și bine, cu deosebire scriitor buni și bine aleși.

Am primit în cursul săptămânii câte 45 lei delai următorii: George Filip, Ioan Floca, Ștefan Doros.

Câte 90 Lei. Mihail Fărcaș, Nicolae Bulea, Du mitru Toncean, Petru Cătina, Petru Pușcaș, Stoica Iulius Moldovan Gligor, Irimie Boca, Ioan Nădășan, Vasile Cioplea, Iosif Roth, Ștefan Jicut, Ioan Galos, Moga Augustin, Ștefan Marcu, Simion Maier, Nițiu George, Emil Marinescu, Grigore Coman.

Câte 180 lei. Iuliu Laslo, Primăria Mănărade, Școala Tăuni, Reun. de cânt. și muzică Vărădia, Fundaț. Cult. Regele Mihail Cluj, Of. parohial Vărădia, Vasile Pop, Alexandru Pop, Bud Vasile, Casina Română, Hunedoara, Dr. Danil Tecău, George Medoia, Patriciu Pop Ciontea Simion, Toma Suciu.

Alte sume: Alexandru Terdic 200; Traian Marcu 360; Districtul Ardeș 1000; Aron Tocaciu 160; Teodor Branea 100; Nicola Platon 108; Ștefan Suciu 200; Teodor Căndea 360; Crăciun Mărza 120; Alimpu Costea 720; Ioan Micu 100; Butnariu Nicolae 200; Teodor Handaric 102; Niculiță Husariu 142; Fundaț. Regele Mihail Cluj 267; Ghiz George 240; Ioan Hanzu 60; Gatea Vasile 100; Ștefan Tomuța 150; Ioan Biriș 160; Ioan Pocan 100; Timiș Ilie 200; Chirion Bonta 248; Bistricean Marin 200.

Redactor: IULIU MAIOR.

No. 914—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3251/1928 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Augustin Copândeian repr. prin avocatul Dr. Bela Lörincz pentru încasarea creanței de 1600 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 27 Septembrie 1929 orele 12 a. m. la fața locului în comuna Cisteiul-român, la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: grâu, car, șopru și coșer în valoare de 6800 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 18 August. 1929.

NICOLAE BACIU
portărel

(837) 1—1

Casă de vânzare

În str. Mihail Eminescu, Blaj, se află de vânzare o casă în formă de vilă. Doritorii se vor adresa la

Alexandru Mailat
măiestru zidar.

(822) 2—3

Caută loc

Femeie mai în vârstă, pricepută la toate, dorește să intre în serviciu la un preot sau la ori și cine.

A se adresa la Administrația foii.

PENTRU ȘCOLARI

Am ghetete și pantofi bine lucrați, după ultima modă

Pantofăria BARNĂ

Piața I. M. Clain

(799) 6—?

„MINERVA“

MAGAZIA DE PIELE

s'a mutat din strada Reg. Ferdinand
în piața Inocențiu Micu Clain

unde vinde: talpă, piele,
opinci, sandale, curele și
tot felul de unelte și ma-
terial pentru pantofărie
de prima calitate și cu
preț solid

De vânzare

PĂMÂNT ARĂTOR 6 jug.; 1 casă în strada Regele Ferdinand Nr. 49, o vie și o ușă de prăvălie, în bună stare.

A se adresa la:

Amalia Bartoc
BLAJ

(833) 3—3

Recoltă bună

va avea numai econo-
mul, care întrebunțează
la sămănatul grâului

SUPERPHOSPHAT (GUNOI ARTIFICIAL)

Se află de vânzare, în condițiuni de plată favorabile, la prăvălia dlui

ȘTEFAN NYERGES

BLAJ, Str. Timotei Cipariu

(835) 3—?

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

FRANCO-ROMÂNĂ

societate anonimă de asigurare din București
CAPITAL ȘI REZERVE LEI 94.000.000

PRIMEȘTE: orice asigurare de viață și zestre, incendiu, ghiată, accident, furt și spargere, de transport și marfă cu condițiunile cele mai moderne și avantajoase.

BONIFICA: parțial sau întreg după asigurarea făcută din nou, taxele pierdute de asigurare de viață, ordinală sau grupală, sistate de orice societate. (Baza bonificării 2 cor. la leu)

Asigurările primește și servește cu lămuriri

Reprezentanța generală a noastră pentru orașul și jurul Blaj

Banca Generală de Credit S. A. sucursala Blaj

Telefon Nr 11.

Telegrams: CREDIT.